

Novosti - Izkušnje - Pobude

REGISTRACIJA VITALNIH DOGODKOV — DEFINICIJE*

Vitalni dogodki se v SFRJ prijavljajo po sledečih definicijah:

Živorojeni je produkt rojstva živega ploda. Z rojstvom živega otroka razumemo popoln iztis ali izvlek ploda iz materinega telesa, če le-ta samostojno diha ali kaže kaka druga znamenja življenja, kot utrip srca, utripanje popkavnice ali jasno viden gib skeletnih mišic. Pri tem ni važno, ali je bila popkavnica prerezana ali ne in se je placenta odluščila ali ne.

Vsak tak plod se šteje za živorojenega.

Klasifikacija glede na trajanje nosečnosti oziroma porodno težo in dolžino je sledeča:

I. skupina: trajanje nosečnosti do 20 tednov (porodna teža manj kot 1000 g, dolžina manj kot 35 cm).

II. skupina: trajanje nosečnosti od 20—28 tednov (porodna teža manj kot 1000 g, dolžina manj kot 35 cm).

III. skupina: trajanje nosečnosti od 28—36 tednov (porodna teža od 1000—2500 g, dolžina od 35—48 cm).

IV. skupina: trajanje nosečnosti od 36 tednov dalje (porodna teža 2500 g in več, dolžina 48 cm in več).

V. skupina: neopredeljeni primeri:

Fetalna smrt je smrt ploda, ki je nastopila pred njegovim popolnim iztisom ali izvlekom iz materinega telesa. Dokaz smrti je, če plod po ločitvi od matere niti ne diha niti ne kaže kakega drugega življenjskega znamenja, kot je utrip srca ali jasno viden gib skeletnih mišic.

Klasifikacija podskupin za tabelliranje glede na trajanje nosečnosti oziroma plodovo težo in dolžino je enaka kot za živorojene s tem, da se fetalne smrti plodov označijo v:

I. skupini: kot zgodnja fetalna smrt,

II. skupini: kot intermediarna fetalna smrt,

III in IV. skupini: kot pozna fetalna smrt.

Doslej uveljavljeni término **mrtvorojeni** je torej **pozna fetalna smrt**.

Pri proučevanju poroda (partus) naj bi glede na trajanje nosečnosti po Lavriču dosledneje uporabljali vsebinsko pravilne izraze.

To so:

— partus praetemporarius ali predčasni porod (28.—36. teden nosečnosti),

— partus temporarius ali pravočasni porod (37.—41. teden nosečnosti),

— partus serotinus ali pozni porod (od 42. tedna nosečnosti dalje).

Analogno naj bi pri proučevanju rojenca dosledno uporabljali termine, ki označujejo plodovo zrelost oziroma godnost (neonatus immaturus, praematurus, postmaturus).

* Zdrav. varstvo v perinatalni dobi — 2. zv. 1977.

Novější izraz je »small for date«, ki kaže povezanost med trajanjem nosečnosti in nezrelostjo ploda. To je gotovo že rezultat skupnih naporov pediatra in ginekologa ob porodu oziroma rojstvu otroka.

Tabela po Lavriču (1968) nazorno prikazuje zgornjo klasifikacijo.

Delitev živorojenih in fetalne smrti glede na trajanje nosečnosti, težo in dolžino

Meseci	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Tedni	1—4	5—8	8—12	13—16	17—20	21—24	25—28	29—32	33—36	37—40	41—44	
Teža v g					300	600	99	1000— 1250	2500	2501		
Dolžina v cm					25	30	35	36—40	45	46		
Skupina	I.				II.			III.		IV.		V.
Živo-rojenčki	živorojenček				živorojenček			živorojenček	živorojenček		neopr. prim.	
Fetalna smrt	zgodnja fetalna smrt				intermediarna fet. smrt			pozna fetalna smrt				neopr. prim.

Vitalni statistiki (matični službi) se prijavijo vsi živorojeni ter vsi primeri pozne fetalne smrti (mrtvorojeni), **zdravstveni statistiki** pa se prijavijo porodi ter vsi primeri zgodnje in intermediarne fetalne smrti — splavi.

Dr. Stanka Krajnc-Simoneti

Literatura:

1. Lavrič, V.: Prijava živorojenčkov in mrtvorojenčkov ter prijava poroda in prijava fetalne smrti. Porod brez strokovne pomoči, Babniški vestnik, št. 36, Ljubljana, 1968.

2. Mednarodna klasifikacija bolezni, povreda i uzroka smrti, VIII. revizija 1965, Beograd, 1968.

P o p r a v e k

V prejšnji številki našega glasila (ZO 1977, XI. leto, št. 2) je na straneh 108—109 izšel članek:

Viš. med. s. Marija G a j š e k : Rehabilitacija v psihiatriji

Toda ime in priimek avtorice se (namesto Marija Gajšek) glasita pravilno: Marija G o j k o š e k

Zato avtorico vljudno prosimo, da nam oprostí neljubo pomoto.

Cenjene bralce pa lepo prosimo, da popravijo navedeno pomoto v vsebinskem kazalu na strani 97 in 98 ter v članku samem na str. 108.

Uredništvo